

UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET U PODGORICI

ANALIZA JAVNOG IZBORA

DOC. DR ZLATKO VUJOVIĆ

I Predavanje

**Proučavanje procesa kreiranja javnih politika;
Politika i javne politike**

OSNOVNI POJMOVI I OSNOVNE TERMINOLOŠKE RAZLIKE

- Politika i politike
- Politike i praktične politike
- Politike (praktične politike) i javne politike
- Prijedlozi politika (praktičnih politika) i prijedlozi javnih praktičnih politika

POLITIKA I POLITIKE

- Politika, u najširem značenju, je djelatnost kojom ljudi stvaraju, održavaju i mijenjanju opšta pravila po kojima žive. (Hejvud)
- Politika je i proces u kome se usaglašavaju različiti suprotstavljeni interesi, odnosno ona je više težnja za rješavanjem sukoba prije nego postizanje samog rješenja.
- Politika se različito definiše to kao: sprovođenje moći, vršenje vlasti, kolektivno donošenje odluka, raspodjela ograničenih resursa, činjenje prevara i manipulacija...

POLITIKE ILI PRAKTIČNE POLITIKE

- Heclova definicija – “...na politike se na upotrebljiv način može gledati kao na smjer djelovanja ili nedjelovanja, a ne kao na konkretne odluke ili konkretno djelovanje”
- Dženkins “skup međusobno povezanih odluka...o odabiru ciljeva i sredstava za njihovo postizanje u konkretnoj situaciji”
- Upotreba vlasti ili političke moći u vođenju javne politike, tj. aktivnosti usmjerene ka rješavanju konkretnih problema ili unapređenju stanja u zajednici.

Definicije javne praktične politike

i. "Štogođ vlade odluče da urade ili ne urade"

ii. "Svrshodan slijed akcija koje sprovodi jedan ili više aktera u rješavanju problema ili nekog pitanja od značaja za građane...Javne politike su one politike koje kreiraju vladini organi i zvaničnici."

iii. "...kombinacija osnovnih odluka, opredjeljenja i akcija koje preduzimaju oni koji su na vlasti ili koji imaju uticaja na vlast. U većini slučajeva, takvi aranžmani proistču iz interakcija između onih koji traže promjene, onih koji donose odluke i onih na koje utiče data praktična politika "

vi. "Praktična politika se sastoji od političkih odluka za realizaciju programa ka postizanju društvenih ciljeva."

v "niz međupovezanih odluka koje donosi neki politički akter ili grupa aktera u pogledu odabira ciljeva i sredstava za njihovo postizanje u određenoj situaciji"

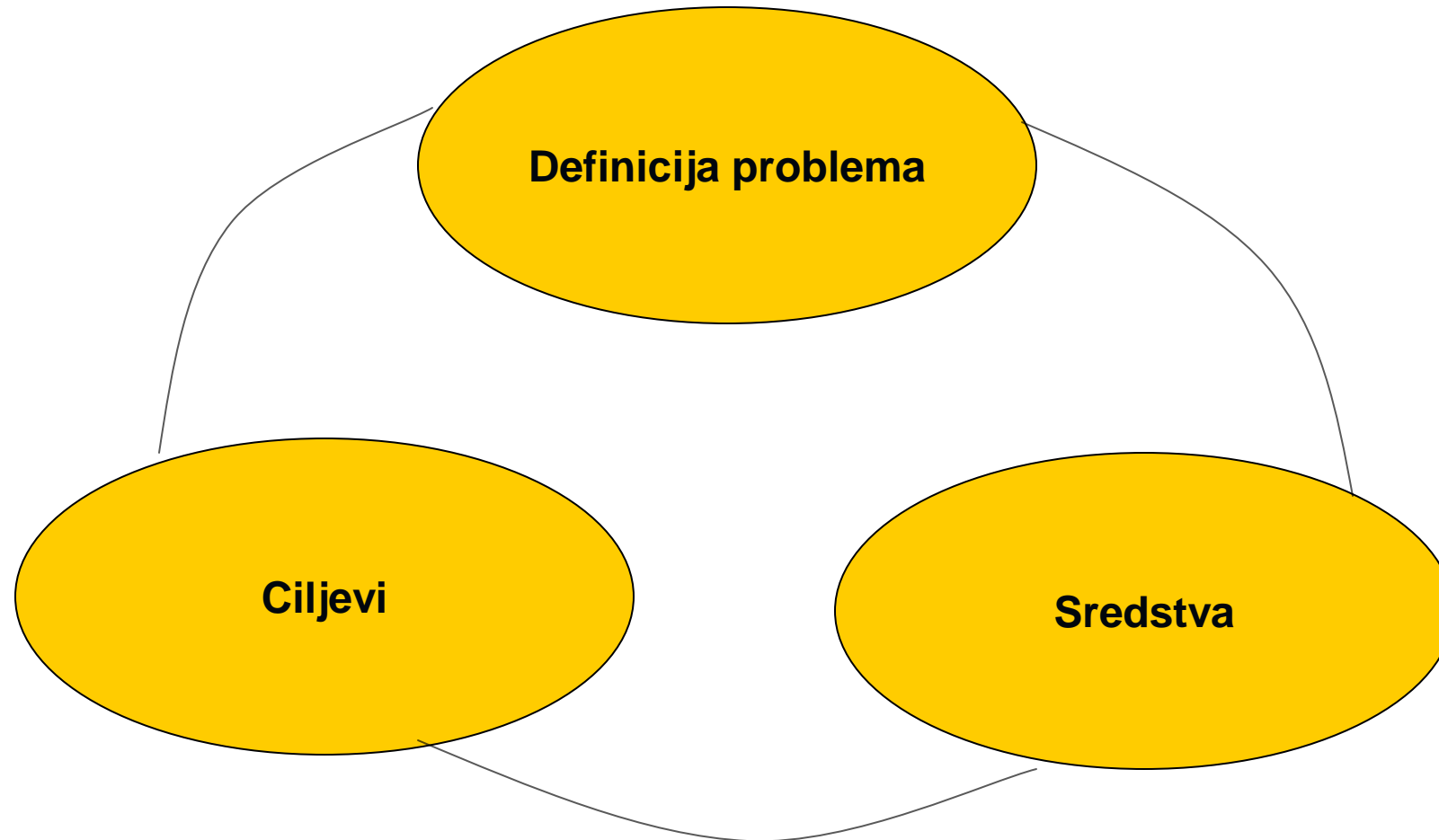
vi. "niz ili obrazac aktivnosti ili odluka vlade koje su osmišljene da otklone neki javni problem, bilo stvaran ili imaginarni. ...njih formulišu, realizuju i ocjenjuju vlasti u jednom političkom sistemu, na primjer, zakonodavci, sudije, izvršne vlasti i javna uprava. Praktična politika je uvijek podložna promjenama na osnovu novih (ili boljih) informacija o njenom učinku."

Definisanje javne praktične politike

Ključni stavovi iz ponuđenih definicija:

- Autoritativno djelovanje vlade
- Odnos problem – rješenje
- Rješavanje konkretnih problema za postizanje društvenih ciljeva (tj. usmjerenje na ishod)
- Okvir za odlučivanje
- Put djelovanja ili strategija (ciljevi, odluke i sredstva za njihovo postizanje)
- Politički (pokrenut vrijednostima)
- Odlučivanje zasnovano na interakcijama među zainteresovanim stranama

Sadržaj javne praktične politike

Preklapanje, ali fokus različit?

